

OBSAH

Předmluva	9
ÚVOD	11
Suroviny a produkty průmyslu zpracování ropy	11
Ropa	11
Jiné přírodní živice	13
Umělá kapalná paliva	13
Vzorkování	14
Druhy vzorků	14
Základní pravidla vzorkování	16
Vzorkování kapalin z velkých nádrží	17
Vzorkování kapalin z malých obalů	19
Vzorkování proudící kapaliny	20
Vzorkování ropy	21
Vzorkování benzínu ke stanovení tlaku par	21
Vzorkování isolačních olejů	22
Vzorkování polotuhých a tuhých látek	22
Uložení vzorku	23
Zkoušení výrobků z ropy	24
Normalisace	25
Předběžné posuzování vzorku	26
Zkušební pomůcky a pomocné látky	27
Příprava vzorku ke zkouškám	27
Příprava zkoušek	28
Udržování a měření teploty	29
Výpočet a záznam výsledku	36
Odchyšky výsledků zkoušek	37
FYSIKÁLNÍ VLASTNOSTI	39
Hustota	39
Změna hustoty s teplotou	40
Měření hustoty pyknometrem	42
Měření hustoty hydrostatickými váhami	45
Měření hustoměrem	46
Tepelná roztažnost	47
Optické vlastnosti	47
Absorpce paprsků	47
Barva	48
Absorpční spektra	51
Lámavost	53
Jiné optické vlastnosti	55

Povrchové a stykové napětí	57
Povrchové napětí	57
Stykové napětí	61
Viskositá a konsistence	62
Strukturní viskositá	64
Změna viskosity s teplotou	65
Viskositá směsí	80
Relativní viskosimetry	81
Smluvní viskosimetry	91
Měření viskosity při nízkých teplotách	97
Konsistence	100
Tání a tuhnutí	107
Bod tuhnutí parafinu a ceresinu	108
Bod tuhnutí olejů	110
Bod zákalu a krystalizační bod	112
Bod skápnutí	115
Bod měknutí	117
Vypařování	119
Destilace	119
Smluvní destilační zkoušky	124
Rektifikace	130
Odpárovací zkoušky	135
Tlak par	138
Tepelně technické vlastnosti	141
Specifické teplo	142
Skupenské teplo	143
Enthalpie	144
Tepelná vodivost	144
Kalorická hodnota	144
Molekulová váha	148
Odvození z fyzikálních vlastností vzorku	150
Kryoskopie	150
Ebulioskopie	153
Anilínový bod	155
CHEMICKÉ SLOŽENÍ	160
Elementární rozbor	160
Uhlík a vodík	160
Dusík	162
Fosfor	162
Kyslík	163
Síra	163
Halogeny	168
Uhlovodíkové skupiny	170
Olefiny	171
Aromáty	174
Absorpce v kyselině sírové	179
Adsorpční analyza	183
Cyklany	187
Alkany	189
Soustavná skupinová analyza	191
Typový rozbor	194
Stanovení jodového a bromového čísla	195
Cyklanové a aromatické kruhy	199
Stanovení poměrného rozvětvení uhlíkového řetězce	203

Stanovení parafinu	205
Úprava vzorku	205
Vlastní stanovení parafinu	206
Stanovení oleje v parafinu	209
Kyseliny, zásady a jejich deriváty	211
Titrační stanovení	212
Kyselost a zásaditost vzorku	214
Kyselost a zásaditost vodného výluhu vzorku	218
Ekvivalentní mydel	220
Číslo zmydelnění	220
Stanovení volných i vázaných kyselin a zásad	222
Sírné látky	226
Sirovodík	227
Elementární síra	228
Merkaptany	229
Sulfidy	230
Heterocyklické sloučeniny síry	231
Sirouhlík	231
Alkylsulfáty	232
Pryskyřice a asfaltové látky	233
Stanovení asfaltů	234
Dělení pryskyřic a asfaltů	237
Nerozpuštěné látky	238
Mechanické přísady a nečistoty	239
Organický kal	242
Voda	243
Kvalitativní důkaz	244
Odstředění	244
Destilační metody	246
Fosforpentoxidová metoda	248
Chemické metody	248
Minerální složky	250
Popel	250
Anorganické soli rozpustné ve vodě	254
Kovy	255
TECHNICKÉ ZKOUŠKY	256
Karbonisační zkoušky	256
Oxydace těkavých frakcí	261
Přítomné pryskyřičné látky	263
Oxydační zkoušky lehkých frakcí	265
Oxydační zkoušky těžkých produktů	267
Metodika oxidačních zkoušek	270
Oxydace při nízké teplotě bez katalysátoru	271
Oxydace v přítomnosti katalysátoru	274
Oxydace při vysoké teplotě	277
Tlakové oxidační zkoušky	280
Bod vzplanutí	282
Přístroje s uzavřeným kelímkem	283
Přístroje s otevřeným kelímkem	286
Samozápalnost	288

Korosivnost	291
Kvalitativní zkoušky korosivnosti	293
Kvantitativní zkoušky korosivnosti	297
Deemulpace	299
Rafinační zkoušky	302
Reakce s kyselinou sírovou	302
Formolitová reakce	303
SPECIÁLNÍ ZKOUŠKY	305
Ropa	305
Všeobecné zkoušky ropy a zemního benzinu	305
Klasifikace rop	307
Technologický rozbor ropy	309
Rektifikační křivky	312
Rovnovážná mžiková destilace	313
Motorová paliva	317
Lehká motorová paliva	317
Antidetonační hodnota	318
Ethylovaná paliva	324
Lehká paliva pro automobily	328
Letecká paliva	330
Motorová nafta	331
Zápalnost motorové nafty	334
Maziva	339
Mazací oleje	341
Mazací tuky	348
Ostatní výrobky	356
Rozpouštědla	356
Oleje k svícení	357
Oleje k zplyňování	359
Oleje k topení	360
Isolační oleje	360
Parafin, ceresin a vaselina	363
Konzervační prostředky	365
Přípravky pro zpracování kovů	366
Asfaltové výrobky	368
Odpadní látky a vedlejší produkty z rafinace	372
REJSTRÁK	377